

POSTANOWIENIE

Dnia 1 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa Q. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B.
przeciwko A.K.

o odszkodowanie z tytułu naruszenia konkurencji,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 1 kwietnia 2025 r.,
skargi kasacyjnej pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku
z dnia 31 stycznia 2024 r., sygn. akt V Pa 49/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od A.K. na rzecz Q. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. kwotę 1350 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z ustawowymi odsetkami z art. 98 § 1¹ k.p.c.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Białymstoku, wyrokiem z dnia 16 sierpnia 2023 r., zasądził od pozwanego A.K. na rzecz powoda Q. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. kwotę 50.000 zł tytułem odszkodowania za naruszenie zakazu konkurencji z ustawowymi odsetkami za czas opóźnienia od 1 czerwca 2022 r. do dnia zapłaty.

Sąd Okręgowy w Białymstoku, wyrokiem z dnia 31 stycznia 2024 r., oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego.

W sprawie ustalono, że strony zawarły ważną umowę o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy (art. 101² k.p.). Rozwiązanie umowy o pracę z pozwanym nastąpiło z dniem 28 marca 2022 r., na mocy porozumienia stron zawartego 24 marca 2022 r. A.K. po ustaniu stosunku pracy, od 11 kwietnia 2022 r., rozpoczął współpracę z podmiotem M. Sp. z o. o. w B. - funkcjonującym w branży konkurencyjnej, czym naruszył zakaz konkurencji wynikający z powyższej umowy o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy. Pozwany w dniu 1 kwietnia 2022 r., drogą elektroniczną, wystosował do powodowej spółki wiadomość, w której między innymi cofnął oświadczenie woli dotyczące zakazu konkurencji oraz zachowania poufności, domagał się zwrócenia podpisanego egzemplarza umowy.

Sąd drugiej instancji podzielił ustalenie Sądu pierwszej instancji, że pozwany nie udowodnił, że:

- 1) podpisał umowę o zakazie konkurencji „*in blanco*”,
- 2) podpisy zostały złożone przez strony umowy w różnym miejscu i czasie.

W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał za zasadne roszczenie powodowej spółki o odszkodowanie wynikające ze złamania zakazu konkurencji po ustaniu stosunku pracy.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku pozwany zarzucił:

1. rażące naruszenie prawa materialnego, polegające na błędnej wykładni oraz niewłaściwym zastosowaniu przepisu prawa materialnego bez jego wszechstronnego rozważenia, tj.:

1) art. 78 k.c. w związku z art. 6 k.c., polegające na jego błędnej wykładni i uznaniu, że przedłożenie podpisanego przez obie strony dokumentu umowy o zakazie konkurencji stanowi dostateczne wykazanie zawarcia takiej umowy i że zwalnia to powoda z obowiązku dowodzenia, że doszło do wymiany dokumentów obejmujących treść oświadczeń woli, z których każdy był podpisany przez jedną ze stron, lub dokumentów, z których każdy obejmował treść oświadczenia woli jednej ze stron i był przez nią podpisany, bo może to wynikać z prośby o wydanie odpisu umowy lub złożenia oświadczenia o cofnięciu oświadczenia woli dotyczącego związania się umową;

2) art. 61 § 1 k.c., polegające na pominięciu jego zastosowania i uznaniu, że złożenie oświadczenia o odwołaniu oświadczenia woli świadczy o świadomości i

ważności związania się umową w sytuacji, gdy pozwany mógł skutecznie odwołać jednostronnie złożone oświadczenie woli zanim dotarło ono do drugiej strony, a nie miał podstaw do uznania, że pracodawca dysponował podpisanym projektem umowy o zakazie konkurencji, skoro nie wydał mu jej egzemplarza nawet na jego wyraźne żądanie;

3) art. 70 k.c. i art. 78 k.c., polegające na ich błędnej wykładni i uznaniu, że ocena „o ważnym zawarciu umowy o zakazie konkurencji może polegać wyłącznie na zanegowaniu twierdzeń pozwanego o podpisaniu jednostronnie umowy, bez dokonania własnych skonkretyzowanych ustaleń co do faktycznego przebiegu procesu kontraktowania i okoliczności, w jakich miałyby dojść do zawiązania stosunku obligacyjnego”;

4) art. 6 ust. 1 EKPCz i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 6 k.c. polegające na:

a) pozbawieniu prawa do rzetelnego rozpoznania sprawy, kontroli instancyjnej i dokonania konkretnych ustaleń co do zawarcia umowy o zakazie konkurencji, „a zamiast tego poczynienia pozaprawnych domniemań i przypisania prowadzących do absurdu wykładni sposobu postępowania pozwanego, jednostronnie negujących jego stanowisko i podawane twierdzenia, z przeniesieniem na niego ciężaru udowodnienia okoliczności, którym powód nie zaprzeczył ani co do których nie podniósł własnych konstruktywnych twierdzeń im przeczących, zastępując jednocześnie powoda w jego obowiązku wykazania faktów, na których opiera swoje roszczenie”;

b) „pominięciu rozważenia sytuacji pracownika, jako słabszej strony stosunku pracy, dążącego do ustalenia własnej sytuacji prawnej i przysługujących mu ewentualnie roszczeń i ciężących zobowiązań na wypadek obowiązywania umowy o zakazie konkurencji, nieposiadającego dostępu do akt osobowych ani dokumentu umowy, a zamiast tego przeniesienie na niego całego ryzyka z pominięciem nagannej postawy pracodawcy ignorującego prośby o wydanie mu odpisu umowy, jeśli taka obowiązuje”;

Nadto - z ostrożności procesowej – skarżący podniósł zarzut:

5) rażącego naruszenia art. 5 k.c. polegający na jego niezastosowaniu i uwzględnieniu roszczenia opartego na umowie, co do której pozwany twierdził, że

odpisu nie otrzymał, udowodnił, że wzywał pracodawcę po zakończeniu stosunku pracy do wydania jej oraz cofnął oświadczenie woli o zamiarze związania się nią, wobec braku wiedzy, czy w ogóle dotarło ono do pracodawcy, a dopiero po rozpoczęciu innej działalności były pracodawca podjął akcję przeciwko niemu o odszkodowanie za naruszenie jej postanowień, „z poczynieniem ustaleń, że zalegała ona w aktach pracowniczych i mógł pozwany uzyskać w nią wgląd, co jawi się jako jaskrawe naruszenie zasad współżycia społecznego, niemogące korzystać z ochrony prawnej”.

2. rażące naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia tj.:

1) 378 § 1 k.p.c. w związku z art. 233 § 1 k.p.c., przez bezkrytyczne powielenie wniosków i poczynionych ustaleń faktycznych „stanowiącej w istocie brak odniesienia się do zarzutów apelacji i wyrażających się uznaniem, że sąd w sposób przekonujący i dokładny opisał, dlaczego dał wiarę twierdzeniom powoda” przez co sąd odwoławczy uznał, że:

a) pozwany w żaden sposób nie udowodnił, że podpisał umowę o zakazie konkurencji „*in blanco*” a pozwany konsekwentnie twierdził, że nigdy nie został mu wydany egzemplarz umowy podpisany przez pracodawcę i szczegółowo odtworzył sposób przekazywania mu przez pracodawcę dokumentacji, czym dowiódł, że do podpisania umowy przez strony nie doszło w tym samym czasie, zwłaszcza wobec braku powołania przez powoda żadnego dowodu na jednoczesne podpisanie umowy lub wydanie podpisanego egzemplarza umowy pracownikowi, co zostało całkowicie pominięte przez Sąd odwoławczy wobec nieuprawnionego poprzestania na uznaniu, że powód przedłożył dokument umowy podpisany przez reprezentanta powoda oraz przez pozwanego, a tym samym wykazał fakt zawarcia takiej umowy;

b) w toku procesu pozwany przyznał, że miał świadomość zakazu konkurencji, co w ocenie Sądów obu instancji stanowiło przesłankę do uznania, że pozwany zapoznał się z oświadczeniem woli powoda o związaniu się umową o zakazie konkurencji w sytuacji, gdy skarżący w apelacji kwestionował prawidłowość takiego ustalenia poczynionego „w oparciu o parafrazę wypowiedzi pozwanego” podyktowaną przez Sąd do protokołu, przy czym uzasadnienie wyroku Sądu odwoławczego nie zawiera żadnego odniesienia do treści stawianego zarzutu i nie

zostało poprzedzone weryfikacją nagrania przebiegu rozprawy i analizą treści zadanego pozwanemu pytania, co stanowi o pozorności kontroli odwoławczej w tym zakresie;

c) zachowanie pozwanego po rozwiązaniu umowy o pracę, polegające na prośbie o przesłanie egzemplarza umowy oraz cofnięciu oświadczenia woli potwierdzając, że wiedział on o treści zawartej umowy w sytuacji, gdy taka ocena jest niezgodna z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, bowiem pozwany nigdy nie kwestionował naniesienia swojego podpisu na przedłożony mu niepodpisany przez drugą stronę projekt umowy oraz że pobieżnie zapoznał się z jej treścią, a dążenie do wydania mu podpisanego przez pracodawcę dokumentu i cofnięcie oświadczenia woli pozwanego, „w braku dotarcia do pozwanego oświadczenia woli pracodawcy”, ocenione zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego wskazują, że ani nie doszło do jednoczesnego podpisania umowy przez strony, ani podpisany przez pracodawcę egzemplarz umowy nie został nigdy wydany czy okazany pozwanemu.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na oczywistą zasadność skargi wynikającą z rażącego naruszenia prawa do rzetelnego rozpoznania sprawy (art. 6 ust. 1 EKPCz i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), a polegającą na nierozpoznaniu przez Sądy obu instancji istoty sprawy, „którą była konieczność zbadania przebiegu procesu zawierania umowy o zakazie konkurencji i poczynienie w tym zakresie pozytywnych ustaleń, a nie wyłącznie porzucenie na negowaniu wersji pozwanego, który dowodził i twierdził, że nie podpisał umowy w obecności pracodawcy ani nie otrzymał jej odpisu, ani też nie podpisał umowy już uprzednio podpisanej przez pracodawcę. Uznanie, że wystarczające jest dysponowanie przez powoda dokumentem zawierającym podpisy obu kontrahentów, mimo iż powód nie wyjaśnił w ogóle i nie przedstawił konstruktywnych twierdzeń w zakresie tego, kiedy, gdzie i w jakich okolicznościach podpisy zostały na dokument naniesione, świadczy o zaniechaniu poczynienia najważniejszych ustaleń w sprawie. Powód nigdy nie twierdził, że jego przedstawiciel podpisał umowę jako pierwszy, że podpisał ją w tym samym czasie co pozwany, ani też że faktycznie wydał odpis umowy pozwanemu”.

Dalej skarżący wywiódł, że Sądy obu instancji, „rozpoznając sprawę i apelację, uznały twierdzenie pozwanego, że ten podpisał projekt umowy jednostronnie i nie otrzymał zwrotnie „swojego” jej egzemplarza, za niewiarygodne, bez przeciwstawienia jej innej wersji ustaleń, co odbyło się jednocześnie z naruszeniem obowiązku rzetelnego rozpoznania zarzutów apelacji, co do których kontrola instancyjna nosi cechy pozorności. Sądy obu instancji dostrzegły konieczność ustalenia, czy oświadczenie powoda dotarło do pozwanego, ale oparły się w tym zakresie na takich faktach jak przesłanie przez pozwanego prośby o przesłanie mu jego odpisu umowy, a następnie cofnięciu oświadczenia woli o zamiarze związania się umową, i wywiodły z tego wniosek, że to świadczy o skuteczności zawarcia umowy, co obraża art. 61 k.c., art. 66 k.c., art. 70 k.c. i art. 78 § 1 zdanie drugie k.c., oraz art. 6 ust. 1 EKPCz i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP i pomija w ogóle rozważenie, że pozwany przyznaje, że podpisał jednostronnie umowę, a zatem miał świadomość jej treści i tego, że pracodawca nią dysponuje, ale nie wiedział, czy została ważnie zawarta. Sąd rażąco naruszył zatem art. 61 k.c., art. 66 k.c., art. 70 k.c. i art. 78 § 1 zdanie drugie k.c., oraz art. 6 ust. 1 EKPCz i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP w zakresie, w jakim mimo braku twierdzeń faktycznych powoda w tym zakresie uznał, że prośba o wydanie mu odpisu umowy i cofnięcie oświadczenia woli potwierdzają, iż wiedział on o treści zawartej umowy w sytuacji, gdy te okoliczności w żaden sposób nie potwierdzają faktu jej skutecznego zawarcia i sąd błędnie wyłożył przepisy. Rażący charakter naruszenia prawa pozwanego do rzetelnego rozpoznania jego sprawy wynika z faktu, że Sądy obu instancji nie przyjęły żadnego wiążącego stanu faktycznego, pozostawiając w sferze domysłów możliwe sposoby prawne, w jakich umowa mogła zostać zawarta, zastępując w tym zakresie powoda, który żadnych twierdzeń, poza powołaniem się na istnienie dokumentu, nie przedstawił.”

Skarżący wskazał na występujące w sprawie istotne zagadnienia prawne:

- czy ciężar udowodnienia związania się przez drugą stronę umową sporządzoną w formie pisemnej spoczywa na tej osobie, która opiera na niej swoje roszczenie, czy też na tej osobie, która twierdzi, że nie została dochowana procedura ważnego zawarcia umowy i w związku z tym nie obowiązuje ona stron?

- czy podpisanie przez obie strony dokumentu umowy tworzy domniemanie faktyczne lub prawne ważnego jej zawarcia?

- czy w rozumieniu pojęcia „prawdziwości” dokumentu, o którym mowa w art. 253 k.p.c. mieszczą się ustalenia z zakresu dochowania procedury zawierania umów?

Strona powodowa, w odpowiedzi na skargę, wniosła o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Przypomnieć należy, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna (podobnie jak uprzednio kasacja) nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z takim modelem skargi kasacyjnej, jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej

podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134).

Przypomnieć też należy, że wyłączenie w art. 398³ § 3 k.p.c. z podstaw skargi kasacyjnej zarzutów dotyczących oceny dowodów pozbawia skarżącego możliwości powoływania się na zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów przewidzianej w art. 233 § 1 k.p.c., a taki przepis powołał skarżący w podstawach kasacyjnych. Przepis art. 398³ § 3 k.p.c. wprawdzie nie wskazuje *expressis verbis* konkretnych przepisów, których naruszenie, w związku z ustalaniem faktów i przeprowadzaniem oceny dowodów, nie może być przedmiotem zarzutów wypełniających drugą podstawę kasacyjną, nie ulega jednak wątpliwości, że obejmuje on art. 233 k.p.c., bowiem właśnie ten przepis określa kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., V CSK 11/06, LEX nr 230204; z dnia 4 stycznia 2007 r., V CSK 364/06, LEX nr 238975; z dnia 5 września 2008 r., II UK 370/07, LEX nr 785533; z dnia 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006 Nr 4, poz. 76; z dnia 19 października 2010 r., II PK 96/10, LEX nr 687025; z dnia 24 listopada 2010 r., I UK 128/10, LEX nr 707405 oraz z dnia 24 listopada 2010 r., I PK 107/10, LEX nr 737366). Oznacza to, że spór o ocenę poszczególnych dowodów i ustalenie stanu faktycznego nie może być przenoszony do postępowania przed Sądem Najwyższym, który jest związany - zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. - ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 października 2008 r., IV CSK 228/08, LEX nr 513257).

Z kolei istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., na występowanie którego powołuje się skarżący, jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego rozstrzygnięcie może przyczynić się do rozwoju prawa. W konsekwencji nie można uznać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), jeśli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii przedstawianej w skardze i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5; z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467; z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468; z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 328/11, LEX nr 1215423; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578).

Przedstawiona argumentacja dotycząca oczywistej zasadności skargi sprowadza się do kontestowania ustaleń faktycznych przyjętych przez Sąd drugiej instancji (a wcześniej przez Sąd pierwszej instancji) za podstawę wyrokowania, że strony w tym samym miejscu i czasie podpisały umowę o zakazie konkurencji w jednym egzemplarzu. To zaś przesądziło o ocenie prawnej, że umowa ta była ważna, a jej złamanie przez pozwanego skutkowało powstaniem roszczenia powodowej spółki o odszkodowanie wynikające z postanowień tej umowy. W rzeczywistości zatem oczywista zasadność skargi kasacyjnej opiera się na niedopuszczalnym w postępowaniu kasacyjnym zarzucie naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (mimo przywoływania w wywodzie dotyczącym tej kwestii także przepisów prawa materialnego, w tym Konstytucji RP).

Jeśli chodzi natomiast o kwestie dowodowe, które stały się podstawą przedstawionych przez skarżącego zagadnień prawnych, to należy przypomnieć, że wyrażonej w art. 6 k.c. (tutaj: w związku z art. 253 k.p.c.) reguły rozkładu ciężaru dowodu nie można rozumieć w ten sposób, że zawsze, bez względu na okoliczności sprawy, obowiązek dowodzenia wszelkich faktów o zasadniczym dla rozstrzygnięcia sporu znaczeniu spoczywa na stronie powodowej. Jeżeli jedna ze stron wykazała wystąpienie faktów przemawiających za słusnością jej stanowiska, to wówczas na drugiej stronie procesu spoczywa ciężar udowodnienia okoliczności podważających ten wniosek (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 19 grudnia 2013 r., II PK 70/13, LEX nr 1424850; z dnia 12 maja 2011 r., I PK 228/10, LEX nr

896458; z dnia 10 czerwca 2013 r., II PK 304/12, LEX nr 1341274; z dnia 20 kwietnia 1982 r., I CR 79/82, LEX nr 8416).

Skoro w niniejszej sprawie strona powodowa przedstawiła umowę o zakazie konkurencji podpisaną przez obie jej strony, to na pozwanego przeszedł ciężar udowodnienia, że strony podpisały ją w różnym czasie i miejscu. To na kanwie twierdzenia, że podpisy pod umową zostały złożone w różnym czasie i miejscu tylko na jednym egzemplarzu umowy, pozwany wywodził, że, po pierwsze nie nastąpiła wymiana dokumentów, z których każdy obejmował treść oświadczenia woli jednej ze stron i został przez nią podpisany (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2005 r., V CK 279/05, LEX nr 187092), po drugie, oświadczenie woli pracodawcy, który podpisał umowę później niż pozwany, nie doszło do wiadomości pozwanego, po trzecie, skoro nie dotarło do niego oświadczenie woli strony powodowej o zawarciu powyższej umowy, to pozwany skutecznie cofnął swoje oświadczenie woli potwierdzone jego podpisem na dokumencie umowy (art. 61 § 1 k.c.).

Dalej idąc, w niniejszej sprawie ustalenie, że strony łączyła ważna umowa o zakazie konkurencji, nie zostało oparte ani na domniemaniu faktycznym, ani na domniemaniu prawnym.

Skoro przedstawione Sądowi Najwyższemu zagadnienie prawne musi mieć konkretny związek z rozstrzygnięciem danej sprawy, to jest z zarzutami skargi oraz podstawą prawną i faktyczną zaskarżonego wyroku (postanowienie Sądu Najwyższego z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, LEX nr 1375467), to przedstawione wątpliwości dotyczące instytucji domniemania faktycznego (art. 231 k.p.c.) czy prawnego (art. 234 k.p.c.) oraz sformułowane na tle art. 253 k.p.c. nie uzasadniają przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, bowiem te przepisy nie zostały powołane w podstawach kasacyjnych. Przepis mający być przedmiotem wykładni Sądu Najwyższego (także w ramach istotnego zagadnienia prawnego) musi należeć do katalogu przepisów, których naruszenie przez sąd drugiej instancji zarzucono w ramach podstawy skargi (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2002 r., I PKN 682/01, OSNP 2004 nr 12, poz. 211; z dnia 28 lutego 2012 r., I PK 122/11, LEX nr 1215113), gdyż nie może stanowić okoliczności uzasadniającej wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej konieczność

rozstrzygnięcia problemu prawnego dotyczącego określonego przepisu, którego naruszenie nie jest podstawą tej skargi. Zgodnie bowiem z art. 398¹³ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw. Niemożliwe jest więc przyjęcie skargi do rozpoznania ze względu na okoliczności, które wykraczają poza podstawy tego środka zaskarżenia, a więc nie mogą być uwzględnione przy jego rozpoznaniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2014 r., II PK 287/13, LEX nr 2008658; z dnia 23 września 2008 r., I PK 80/08, LEX nr 784907; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006 nr 15-16, poz. 243).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 398¹⁶ oraz art. 108 § 1 i art. 98 § 1 k.p.c. w związku art. 398²¹ k.p.c. w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 w związku z art. 9 ust. 1 pkt 2 w związku z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1935 ze zm.).

[az]

[a.ł]